

ईर्वाहक m. ein best. höhlenbewohnendes Thier सुच. 1, 202, 9. Oder ist etwa मृगैर्वाहक zu verbinden? WILSON: मृगैर्वाह a white deer.

ईर्वाहप्रुक्तिका (इ^० + प्रु^०) f. Cucumis momordica Roxb., eine essbare Gurke, Hār. 126.

ईर्वाह = ईर्वाह RĪJAM. zu AK. 2, 4, 5, 21. ÇKDR.

इल्, इल्लयति; imperf. ऐल्यति; partic. इल्लित्; stillhalten, sich nicht rühren; zur Ruhe kommen: तिष्ठतेल्यता (so mehrere Handschr., auch AV. 4, 17, 4; MÜLLER schreibt इळ^०) सु कम् stehet, haltet still! RV. 4, 191, 6. कथं वातो नेल्यति कथं न रमते मनः AV. 10, 7, 37. TS. 6, 4, 2, 6. Ait. Br. 5, 25. इल्लिता हि शेरै ÇAT. Br. 2, 3, 4, 3. 3, 9, 2, 5. घ्रासो देवतानो यो यो कामयते सा भूवेलयति 10, 3, 2, 8. ऐलयति P. 3, 1, 51. काममैलयति (angebl. ved. aor., entsprechend dem klass. ऐलिलत्) Sch. 7, 2, 5, Sch. Vor. 8, 86. 18, 1. Nach DAĀTUP. 32, 118 bedeutet इल्, ऐल्यति werfen; nach 28, 65 इल्, इल्लित् schlafen; werfen; gehen. Den imperat. इल्ल (komme) haben wir HAARV. 620 zur Erklärung des Ursprungs des N. pr. इला (s. d.): तामिलेत्येव हेवाच मनुर्दधरस्तदा । अनुगच्छस्व मां भद्रे तामिला प्रत्युवाच ह ।

— अत्र zur Ruhe kommen: तौर्विल्लिके ऽवेल्यावायमैल्लव ऐलयति AV. 6, 16, 3.

इल्ल s. इळ.

इलय (von इल्) adj. ruhend, regungslos: अनिलया चापभया चानिलया तद्वायुर्न क्षेप कदा चनेलयति Ait. Br. 5, 25.

इलव adj. tönend, geräuschvoll, laut: पदेल्वा अग्निगोहाश्ररति Ait. Br. 5, 3. — Vgl. ऐलव.

इलविल 1) m. N. pr. eines Sohnes von Daçaratha VP. 383. — 2) f. ०ला N. pr. einer Tochter Trnavindu's, Gemahlin von Viçravas und Mutter von Kuvera VP. 353. 83, N. 5.

इला s. इडा.

इलादध (इला + दध) m. N. eines bes. Opfers ÇĀṆKH. Br. in Ind. St. 2, 418, 13. 299, 18. ĀÇV. Ça. 2, 14. — Vgl. d. folg. Wort.

इलाद (इलाम्, acc. von इला = इडा oder इरा, + द्) n. Erquickung —, Nahrung schaffend, N. einer Ceremonie oder eines Spruches TS. 7, 5, 2, 1. ist auch N. eines Sāman (I, 4, 1, 2, 6). Die Betonung ist anomal.

इलाय्, इलायति v. l. für ऐलाय् im gaṇa कण्डादि zu P. 3, 1, 27.

इलावृत् m. N. pr. ein Sohn Agnidhra's, dem das nach ihm benannte Varsha इलावृत् n. als Herrschaft zufiel, VP. 162. 163. 168. Verz. d. B. H. No. 476. TRIK. 2, 1, 3. H. 947, Sch. (इलावृत्). Wird in इला + आवृत् zerlegt.

इलास्पद s. इळ am Ende.

इल्लिका (von इला) f. Erde ÇABDAR. im ÇKDR.

इल्लिनी f. N. pr. einer Tochter Medhātithi's HARIV. 1719.

इल्ली f. = इली RĪJAM. zu AK. 2, 8, 2, 59. ÇKDR.

इल्लीबिंश m. N. pr. eines von Indra besiegt Dāmons RV. 1, 33, 12. NIR. 6, 19.

इल्लीश m. = इल्लिश ÇABDAR. im ÇKDR.

इल्लूप m. N. pr. des Vaters des Kavasha; s. ऐल्लूप.

इल्लय m. N. eines wunderbaren Baumes im Jenseits KAUSH. Up. in Ind. St. 1, 397. 401.

इलक m. N. pr. eines Kaufmannssohnes KATHĀS. 13, 85.

इल्लल m. ein best. Vogel ÇABDAR. im ÇKDR.

इल्लिश m. N. eines Fisches, Clupea alosa, TRIK. 1, 2, 18. HĀN. 189.

इल्लवका f. pl. = इल्लवला BHARATA UND DVIRŪPAK. im ÇKDR.

इल्लव 1) m. a) ein best. Fisch H. an. 3, 625. MED. I. 61. — b) N. pr. eines Daitja, des Bruders von Vātāpi, Up. 4, 109. H. an. MED. MBH. 3, 8543. HARIV. 215. R. 3, 16, 13. 14. VP. 148. 147, N. 1. — 2) f. ०ला pl. N. von fünf Sternen im Haupte des Orion AK. 1, 1, 2, 25. H. 110. H. an. MED.

इव (von 2. इ) enklit. indecl. 1) gleichwie NIR. 1, 4. AK. 3, 5, 9. सम्- नगा इव वा: RV. 1, 124, 8. 2, 39 (das ganze Lied). वत्समिव मातरौ सं- रिक्तौ 3, 33, 3. गम्भीरौ उद्घोरिव क्रतुं पुष्यसि गा इव 45, 4. वधूपुरिव योषणाम् 52, 3. AV. 3, 7, 3. 6, 12, 1. 121, 4. 137, 2. 10, 4, 3. Ait. Br. 4, 7. 8, 25. ÇAT. Br. 11, 5, 4, 3. 13, 5, 4, 14. 23. KĀTJ. ÇR. 13, 3, 20. गूह्वकर्म इ- वाङ्गानि M. 7, 105. नाधर्मश्चरितो लोके सद्यः फलति गौरिव 4, 172. तेनाय्य रथनिर्घोषो नलस्येव मदानभून् N. 21, 30. श्रुत्वा तु समकृष्यत् पुत्रेव नलसं- निधौ 3. किं नु खलु बाले ऽस्मिन्नौरस इव पुत्रे स्त्रियति मे मनः ÇĀK. 102, 6. 99, 16. मक्तो ऽप्येनसो मासाह्वेवाहिविर्मुच्यते M. 2, 79. पितेव पालये- त्पुत्रान् श्रेष्ठो धातृन्यवीयसः 9, 108. इन्द्रयाणाम् — संयमे यत्नमातिष्ठेदि- दान्यत्तेव वाङ्गिनाम् 2, 88. प्रजास्तमनुवर्तते समुद्रमिव सिन्धवः 8, 175. 21. 95. 173. 7, 33. 34. 135. N. 26, 13. 34. यूथश्चामिवैको मां करिणाम् — न मा- नयसि माम् 12, 16. DAÇ. 1, 40. 41. R. 1, 5, 11. 20. ÇĀK. 76. 82. 115. 154. RAḠH. 12, 3. VID. 4. wie das relat. यथा wie in Correlation mit तथा so: भस्म- नीव ऊतं कृष्यं तथा (दत्तं) पौनर्भवे दिने M. 3, 181. बिम्बादिवाङ्गितौ बि- म्बौ रामदेकात्तयापरौ R. 1, 4, 12. — 2) den Ausdruck mildernd: a) wenn er uneigentlich gebraucht ist oder zu voll erscheint: gleichsam, gewis- sermaassen, so gut wie; etwas; etwa, wohl. Besonders beliebt in der umständlichen Sprache der BRĀHMAṆA und oft unübersetzbar; häufig aber bringt das Wörtchen sehr feine Modificationen des Ausdrucks hervor. NIR. 1, 10. मयं इवापो न तृष्यते बभूव्यं du warst wie ein Labsal, wie Wasser dem Dürstenden RV. 1, 175, 6. पृथेव यतौ (अश्विना) 139, 4. 163, 4. 169, 5. 183, 5. दिवीव चक्षुरातंत्तुम् in den Himmel gleichsam dringt ihr Auge 1, 22, 20. मा भूम निष्ठा इवन्दे तदरणा इव 8, 1, 13. 3, 38, 8. न वि ज्ञानामि यदिवेदमस्मि 164, 37. नार्नाधियो वसूयवो ऽनु गा इव तस्यिम् 9, 112, 3. ययुर्हापि बह्विव पापं करोति ÇAT. Br. 1, 6, 2, 21. 3, 1, 2, 21. अ- भीवाति प्रतिपिषेव er rieb das Auge etwas 4, 2, 2, 11. स यो व्याप्तो गत- श्रीरिव (भीरिव?) मन्येत wer sich wohl für befriedigt und glücklich hielt Ait. Br. 4, 4, 19. तदस्ति पर्युदितमिव davon ist wohl gesagt ÇAT. Br. 3, 1, 2, 2. ते कैते अग्रे नानेवासतुः 4, 1, 4, 2. KAUC. 128. अण्डेव इवेमा धा- नाः KHĀND. Up. 6, 12, 1. ततो भूय इव IÇOP. 9. In Folgerungssätzen oder wo zu einer allgemeinen Aussage ein besonderer Fall angeführt wird, bei dem Hauptbegriff, wodurch der Ausdruck eine gewisse Urbanität gewinnt: उपरिव वै तय्यहूर्ध्वं नामिः oben kann man nennen, was höher als der Nabel ist, ÇAT. Br. 4, 2, 2, 14. तस्मात्स बभूव इव बभुरिव हि सो- मो राजा 1, 6, 2, 3. 9, 2, 12. 1, 20. 13, 4, 4, 8. Igg. गोभिररुषैरुष्या अग्निमधा- वत्तस्मादुषस्यागतायामरूपामिवैव प्रभात्युपसो रूपम् Ait. Br. 4, 9, 11. 3, 9. BRH. ĀR. Up. 4, 12, 1. स्वप्नात् उच्चावचमोयमानो त्रयाणि देवः कुरुते बह्व- नि । उतेव स्त्रीभिः सह मोदमानो ब्रह्मडितेवापि भयानि पश्यन् 4, 3, 13. स